



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et
Exercitiis Accommodatæ Libri IV**

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. V. An, & qua ratione Substantia panis & vini constituent intrinsecè
Sacramentum Eucharistiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

stituere hoc Sacramentum : atqui verba constituunt hoc Sacramentum , ut fatetur Lugo : ergo etiam intentio constituit hoc Sacramentum.
 R. 3. Corpus Christi non esse adequatam causam Gratiae , sed vna cum verbis , prout sunt verba Christi : hoc autem formaliter habent per intentionem , ut probatum est : ergo non minus Intentio quam verba constituunt Eucharistiam.

770. Offices 2. & vniuersaliter , ad probandum , quod nullum Sacramentum constituatur per Intentionem Ministri. Si Intentio Ministri esset intrinsece constitutiva Sacramentorum , tunc etiam potestas Ministri esset intrinsece constitutiva Sacramentorum quae administrat ; nam de illa pariter procedit regula , scilicet , quod ablata potestate , manente intentione & omnibus ceteris , non daretur Sacramentum : consequens est absurdum : ergo &c. Minor probatur : nam si hoc concedatur , vterius deducetur , quod in Sacramento Ordinis , quo quis consecratur Sacerdos , includatur non solum character baptismalis ipsius ordinandi , sed etiam ordinantis character duplex , videlicet baptismalis & Episcopalis : item includerentur omnes characteres omnium retrò Episcoporum in ea serie , quā ab invicem sunt successivè creati , quia per horum omnium characteres videtur constitui potestas ordinantis : ergo si potestas ordinantis includatur in Sacramento Ordinis , omnes illi characteres includentur , quod vitique videtur inconueniens.

R. 1. Si Regula partium aequè procederet de his omnibus , sicut procedit de Intentione , tunc concedenda essent omnes sequela , & negandum esset , eas absurdas , sicut non est absurdum concedere (prout vi regulae concedendum est) quod in denominatione , quā ego denominor *Posterius Adami* , includantur omnes Generationes retrò factae meorum majorum vsque ad Adamum : quia quacunque mediā generatione ablata , ceteris manentibus , ego non ero exposteris Adami. Ceterum

Ad Objectionem R. directè , concedendo primam sequelam & negando minorem : ad cuius probationem negatur sequela & paritas. Concedo quidem includi Characterem baptismalem ipsius ordinandi , & Characterem Episcopalem Ordinantis , nego tamen characterem priorum ordinantium includi , quia de illis Regula partium non procedit. Nam si per possibile vel impossibile existerent isti duo characteres cum ceteris actionibus ad ordinationem requisitis , & nullus alius character praecessisset , esset valida ordinatio & verum Sacramentum , quia actiones procederent ab habente potestatem , quae adequatè constituitur per characterem , & per voluntatem Christi instituentis hoc Sacramentum : Character dici potest Potestas Ordinis intrinseca , Voluntas verò Christi Potestas extrinseca.

771. Obicies 3. Intentio Ministri saepe est peccaminosa , ut quando Sacramentum admi-

nistrat ex malo fine , vel in Statu peccati : atqui actus peccaminosus non potest esse constitutivus Sacramenti , quod est opus Dei ; ergo &c. Hoc argumentum bene retorquet Lugo in Sacramento Matrimonij , cuius constitutivum est consensus internus , & tamen ille consensus saepe est peccaminosus. Respondet ergo citatus Card. n. 139. nullum esse inconueniens , quod Sacramentum constituatur & componatur partialiter ex peccato. Nam illa actio non causat Gratiam , nec movet Deum ut est actio hominis huius qui est Minister , sed ut est actio facta nomine Christi , & ut sic est laudabilis , laudabilitate extrinseca : sicut quando famulus dat Eleemosynam , ex iussu domini , per actum peccaminosum , quae datio Eleemosynae prout est actio domini dantis Eleemosynam per famulum , movet Deum ad retributionem , & quandoque Ecclesiam ad concedendas Indulgentias , & pauperem accipientem movet ad gratiarum actionem , licet prout est à famulo , si famulus det ex mala intentione , displiceat Deo , & non mereatur gratiarum actionem , nec Indulgentias.

CONTROVERSIA V.

An , & quā ratione substantia Panis & Vini constituent intrinsece Sacramentum Eucharistiae.

772. Certum est , substantiam panis & vini non esse partem Eucharistiae secundum existentiam praesentem pro tunc quando est Eucharistia. Nam de fide est , hanc desinere post consecrationem. Imò negatio huius existentiae seu durationis significatur per verba consecrationis , ut infra probabo. Hoc supposito

Quaestio est , an , hoc quod est : panem & vinum praexistisse sub speciebus istis , sit de essentia Eucharistiae.

Quidam Recentiores apud Card. de Lugo & Arriagam dixerunt , Concilium Florentinum , quando dixit , Materiam huius Sacramenti esse panem & vinum , per panem & vinum non intellexisse ipsam substantiam , sed solas species remanentes. Quae assertio si vera esset , sequeretur , substantiam panis & vini ne quidem in ratione praexistentis & termini transcuntis esse de essentia Eucharistiae. quia si darentur species sine substantia panis & vini ante consecrationem , sicut dantur post consecrationem , haberetur sufficiens materia consecrationis & Sacramenti.

Card. de Lugo , & Arriaga , pro certo supponunt , quod in hoc casu non posset fieri consecratio : hoc tamen non aliter probant , nisi quod Florentinum assignaverit pro Materia Panem & Vinum.

Ad hoc tamen fundamentum responderi posset , Florentinum locutum esse de casibus occurrentibus secundum praesentem cursum rerum , & non de casu nunquam eventuro , qualis esset , si darentur species sine substantia ; sicut etiam ibi-

Gggg 3

dem

dem dicitur, Materiam Calicis esse *Vinum de vite*. & tamen Theologi omnes fatentur, quod si daretur vinum miraculose productum, ut in Cana Galilææ, quod inquam in tali vino consecrari posset: cur non ergo in casu quo darentur species sine substantia? Nihilominus supponendo sententiam, quod in tali casu non posset fieri consecratio, procedit questio, an præexistencia panis & vini sub his accidentibus, constituat intrinsecè Sacramentum Eucharistiæ, sicut præexistencia peccati dicitur esse constitutiva Sacramenti Pœnitentiæ, ut infra probabo.

775. DICO, substantiam panis & vini in ratione termini præexistentis & transeuntis constituere hoc Sacramentum. Probat. Illud omne est intrinsecè constitutivum Sacramenti, quod est intrinsecè constitutivum potestatis, quæ est pars hujus Sacramenti, ut probatum est. sed præexistencia substantiæ panis & vini est constitutiva potestatis consecrandi hic & nunc completæ: ergo &c.

Dices. Præexistencia panis & vini tantum requiritur ad hoc, ut possit Corpus Christi poni sub accidentibus panis, & sanguis sub speciebus vini, sicut compressio uvarum requiritur, ut possit haberi vinum: sicut ergo compressio uvarum non est pars vini, ita nec præexistencia panis & vini erit pars Eucharistiæ. Respondeo, hac instantiâ probari quidem, quod præexistencia panis & vini non sint pars Corporis Christi, sed non probari quod non sint pars Sacramenti, eo modo quo peccata sunt pars Sacramenti pœnitentiæ. sicut enim ideo peccata ut præexistencia sunt pars pœnitentiæ, quia nisi præcessissent, omnibus ceteris positis non esset Sacramentum pœnitentiæ, quia absolutio careret materiâ circa quam versaretur, ita præexistencia panis & vini erunt pars Eucharistiæ, quia nisi præcessissent, omnibus ceteris positis non daretur potestas consecrandi, ut fatentur Lugo & Arriaga: deficiente autem potestate consecrandi deficit pars Eucharistiæ in ratione Sacramenti, ut superius probatum est. Sed quia in hoc puncto non potest fieri nisi altercatio Logica, ideo non est immorandum.

CONTROVERSIA VI.

An usus seu sumptio Eucharistiæ sit pars Eucharistiæ.

774. CERTUM est, sumptionem esse illud, quo completur virtus Sacramenti in ratione potentis proximè causare gratiam, quia est applicatio virtutis: applicatio autem virtutis reddit formaliter virtutem expeditam ad operandum, ut tradunt philosophi. Verum hoc non sufficit, ut simpliciter dicatur constituere virtutem Sacramenti, sicut applicatio ignis non dicitur constituere virtutem ignis, prout virtus contradistinguitur à conditione. Pari modo Sacramentum Eucharistiæ ejusque virtus non constituitur per

negationem obicis, & præexistenciam gratiæ in cipientem, & tamen in multorum sententia præexistencia Gratia complet ultimò virtutem Eucharistiæ, ut proximè possit producere Gratiam. Questio ergo est, utrum in ratione causæ, & non in ratione conditionis, sit pars virtutis, seu virtus panis. Affirmavit Aureolus apud Capreolum, & contra natur multis defendere P. Dicastillo à n. 77.

DICO, Sumptionem non esse de ratione constitutiva hujus Sacramenti in ratione Sacramenti. Ita communis cum S. Thomas q. 78. a. 1. ad. 3. ubi ait: Sacramentum Eucharistiæ perficitur in ipsa consecratione Materie, alia vero Sacramenta perfici in applicatione materie ad fructificandum hominem.

Probat. Conclusio 1. ex Tridentino sed. 13. cap. 3. ubi traditur discrimen inter Eucharistiæ & alia Sacramenta his verbis. [Reliqua Sacramenta tunc primum sanctificandi vim habent, cum quis illis utitur: at in Eucharistiâ sanctitatis auctor ante usum est.]

Probat. 2. ratione. Nam sicut cibum corporalis est cibus ante sumptionem, quæ tantum est applicatio illius, ita etiam sumptio Eucharistiæ, tanquam cibi spiritualis, est contradistincta virtuti illius: hæc autem virtus jam mensuratur Sacramentum, adeo ut etiam si nunquam frueretur, nihilominus verum esset dicere, esse Sacramentum.

775. Obijcies 1. Illud est pars Sacramenti, per quod habetur ratio signi Gratia: sed per sumptionem habetur ratio signi gratiæ: ergo &c. Negando minorem. Quia jam antea ad sumptionem Eucharistiæ est sufficienter legnum gratiæ, prout requiritur ad rationem Sacramenti. De ratione enim Sacramenti non est, esse signum gratiæ absolute, sed sub conditione, si non adsit obex vel impedimentum: hoc ergo peccatum existens in suscipiente non impedit, quominus Sacramentum habeat sufficientem rationem signi, licet impediatur absolutam significationem Gratia, quia tollit conditionem, sub qua Sacramentum significat gratiam, ita negatio sumptionis non impedit rationem signi sufficientem in Sacramento permanente, ad quod sufficit significare Gratiam sub conditione: si applicetur applicatio autem virtutis non est ipsa virtus, sed quidem partialis.

Obijcies 2. Si Eucharistiæ usus esset mera conditio, & non pars Sacramenti, tunc pariter dici posset, quod Unctio non esset pars Sacramenti extremæ Unctionis, sed mera conditio, ita ut hoc Sacramentum ad æquarè consisteret in Oleo benedicto, antea dicens ad omnem illius usum, sicut dicimus, Eucharistiæ esse Sacramentum antea dicens ad usum: consequens est falsum. Ergo &c. Negando paritatem. Disparitas est, quia Unctio insinuat S. Thomas q. 78. a. 1. in C. quia Unctio substat formæ Sacramentali, & est actio facta nomine Christi, adeoque habens illam dignitatem motivam, quæ requiritur ad virtutem Sacramenti: quod